

Δ η μ ο κ ρ α τ ί α κ α ι τ η λ ε ό ρ α σ η : ρ α ν τ ε β ο ύ
τ ο ν Σ ε π τ έ μ β ρ η

Η ΕΡΤ α.ε. είναι μια ανώνυμη εταιρεία του δημοσίου μεταξύ πολλών άλλων φορέων δημοσίου ή και ιδιωτικού δικαίου στους οποίους έχει ανατεθεί η εκπλήρωση δημόσιας υπηρεσίας. Και όχι όποιας κι όποιας, αλλά μιας υπηρεσίας που έχει κορυφαία επιρροή στη φιλελεύθερη δημοκρατική οργάνωση της ελληνικής πολιτείας. Το ειδικότερο περιεχόμενό της είναι η παροχή σε καθολικά προσιτό κόστος αντικειμενικής και ποιοτικής ενημέρωσης, στον ελάχιστο έστω εκείνο βαθμό που είναι αναγκαίος για να έχει νόημα το να λέμε ότι τελικά συναποφασίζουμε και συνευθυνόμαστε σαν πολίτες μιας δημοκρατίας.

Η ΕΡΤ α.ε., οσοδήποτε διαβρωμένη από τις πρακτικές του κυβερνητισμού και του συνδικαλιστιστικού παραγοντισμού του παρελθόντος, υπήρξε κατά γενική ομολογία κάτι πολύ παραπάνω από απλή παροχή των ελάχιστων αναγκαίων. Η συστηματική συνεισφορά της στον πολιτισμό και την οργάνωση του δημόσιου λόγου καθιστά σαφές ότι η αποστολή της, ως καθολική υπηρεσία και δημόσιο αγαθό, διακρίνεται και οφείλει να διακρίνεται από τον ρόλο που επιτελούν τα ιδιωτικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, στα οποία επιτρέπεται η χρήση του δημοσίου επίσης αγαθού των ελεύθερων συχνοτήτων με επιχειρηματικό κατ' αρχήν γνώμονα και υπό την επιρροή, αντίστοιχα, οικονομικών και, πάντως, ιδιωτικών κριτηρίων. Γι' αυτό και νομιμοποιείται η επιβολή μη ανταποδοτικού τέλους όσο τουλάχιστον οι υπηρεσίες παραμένουν σε ένα μινιμιουμ αντικειμενικότητας και ποιότητας αφ' ενός και το κόστος τους πραγματικά καθολικά προσιτό σε όλους.

Κατά συνέπεια, η βίαιη διακοπή της λειτουργίας της με άοριστο σκοπό την επανέναρξή της σε μερικούς μήνες εξυγειανθείσας, συνιστά αδικαιολόγητη διακοπή μιας ζωτικής, ιδίως εν οψει της συνέχειας της παροχής της, για την πολιτειακή ομαλότητα δημόσιας υπηρεσίας. Αυτό κατ' εξοχήν πλήττει επιπλέον τον καθένα μας ατομικά ως προς το θεμελιώδες δικαίωμά του να είναι αποδέκτης της έκφρασης πολιτικής και κοινωνικής γνώμης και πληροφορίας που του είναι αναγκαία για να είναι πραγματικά πλήρης πολίτης. Πρόκειται ακριβώς για την "παθητική" όψη της ελεύθερης επικοινωνιακής δράσης στη δημόσια σφαίρα, το δικαίωμα

ελεύθερης πρόσβασης και συμμετοχής στην δημόσια επικοινωνία μέσα σε μια δημοκρατική κοινωνία (συνδυασμός 5παρ. 1, 5α παρ. 1, 14 παρ. 1 και 2, 15 και 16 παρ.1). Με το κλείσιμο της ΕΡΤ αε το δικαίωμα αυτό παύει να είναι εγγυημένο ισότιμα στο πρόσωπο του καθενός. Και για να καταλαβαινόμαστε, πρακτικά, αυτό σημαίνει επιπλέον ότι η αξιοπιστία της πολιτειακής βούλησης που σχηματίζεται υπό τέτοιες περιστάσεις και ενδέχεται να εκφραστεί σε προσεχείς εκλογές θα είναι ανεπανόρθωτα αμφιλεγόμενη. Και αυτό γιατί τη πολιτειακή αυτή γνώμη θα σχηματίσουν με τη ψήφο τους πολίτες των οποίων η δυνατότητα πρόσβασης σε ένα ελάχιστο αναγκαίο ποιοτικής και αντικειμενικής ενημέρωσης. Έτσι, οι πολίτες θα εκφράζουν με την ψήφο τους μια θέση η γνωστική αξία της οποίας δεν θα έχει την πολιτική και νομική εγγύηση ανεμπόδιστου σχηματισμού της.

Όσοι νομίζουν ότι ο κάθε πολίτης έχει όση ενημέρωση σε γεγονότα και γνώμες χρειάζεται, από τα ανοικτής συχνότητας ιδιωτικά κανάλια και άρα δεν χάθηκε δα κι ο κόσμος που έκλεισε η ΕΡΤ, ξεχνούν ασυγχώρητα ότι τα κανάλια εξ ορισμού αποβλέπουν ως προς τη λειτουργία τους στο ιδιωτικό εν τέλει συμφέρον της ιδιοκτησίας τους ενώ η δημόσια ραδιοτηλεόραση τεκμαίρεται εκ του νόμου ότι αποβλέπει όχι στην αντικειμενική και ποιοτική δημόσια ενημέρωση του λαού, ακόμη και όταν δεν στέκεται στο ύψος των περιστάσεων. Άσε που είναι λίγο πολύ σαν να λες σήμερα στην Ελλάδα ότι ο εγγυητής (φύλακας) του πλουραλισμού και αντικειμενικότητας της ενημέρωσης είναι συλλογικά η αγορά των ιδιωτικών καναλιών, χωρίς μάλιστα να έχουν δώσει δεκάρα από όσα προβλέπει ο νόμος για την κατάληψη/χρήση των ραδιοσυχνοτήτων και τις άδειες λειτουργίας και ενώ είναι υπερχρεωμένα στο τραπεζιτικό κεφάλαιο της χώρας.

Πέραν όμως της διάστασης αστεϊσμού, που θα είχε τέτοιο επιχείρημα στις παρούσες περιστάσεις, αυτό αδυνατεί να αντλήσει την παραμικρή αξιοπιστία από το γεγονός ότι το Σύνταγμα απονέμει τον ρόλο τελικού εγγυητή του πλουραλισμού, της αντικειμενικότητας και της ποιότητας της δημόσιας ενημέρωσης στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Απονομιμοποιημένο ηθικά προ πολλού λόγω ακραίας επιλεκτικότητας και πατερναλιστικού συντηρητισμού του, το ΕΣΡ στη σημερινή του σύνθεση αποτελεί, μετά και τις σχετικές αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, αντί να

αστυνομεύει το χάος των εθνικών μήντια, αποτελεί μάλλον μια δυσλειτουργική και επικίνδυνη παρουσία, μέρος και όχι λύση του προβλήματος.

Κατά συνέπεια, το πρόβλημα του κλεισίματος της ΕΡΤ αε είναι πρωτίστως ζήτημα πολιτικής ελευθερίας και δημοκρατίας, όχι οικονομικό, δημοσιονομικό ή εργασιακό, και αυτά τα δύο επίπεδα δεν θα πρέπει να συγχέονται. Όταν δε συγχέονται αυτό γίνεται συχνά εκ του πονηρού, όπως το πράττει τόσο η κυβέρνηση όσο και τα παλαιοκομματικά επιτελεία του συνδικαλισμού.

Φυσικά και αποτελεί πρώτης τάξης ηθικό, πολιτικό αλλά και νομικό θέμα (και από ενωσιακή μάλιστα σκοπιά) η απόλυση σχεδόν 3.000 ανθρώπων χωρίς γνωστή μελέτη, σχέδιο ή προειδοποίηση. Κανείς όμως δεν μπορεί στα σοβαρά να αρνηθεί την αρμοδιότητα και εξουσία της εκλεγμένης κυβέρνησης να διευθετεί τα του τρόπου άσκησης μιας δημόσιας λειτουργίας και της πρόσβασης του κοινού σε αυτή. Και όλοι ξέρουμε ότι είναι αληθινά πολλά από όσα καταμαρτυρεί η κυβέρνηση στη μέχρι σήμερα λειτουργία της ΕΡΤ αε, την οποία και η ίδια διαχειρίστηκε μέχρι σήμερα με τον ίδιο μικροκομματικό και επιλήψιμο τρόπο, όσο και οι προηγούμενες, αν όχι και παραπάνω. Νομικά όμως παραμένει νόμιμη εξουσία της να την διαμορφώσει όπως νομίζει καλύτερα για το κοινό καλό, ακόμη και δραστικά, όπως το επιθυμεί τώρα.

Πράγματι, η κυβέρνηση παρέλειψε πανηγυρικά να τηρήσει τους αναγκαίους με βάση το κοινοτικό δίκαιο τύπους προηγούμενης δημοσιότητας για μαζικές απολύσεις. Επιπλέον εξακολούθησε μετ' επιτάσεως την πολιτειακά τραυματική παράκμηση της τακτικής νομοπαραγωγικής διαδικασίας στη δημοκρατία μας με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου ερήμην του κοινοβουλίου. Μάλιστα αυτή τη φορά την προτείνει και προσυπογράφει όχι το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως λέει το γράμμα του 44 παρ. 1, αλλά μόνον μέρος του, ο Πρωθυπουργός και οι παραταξιακοί του υπουργοί, ενώ τα υπόλοιπα μέλη της κυβέρνησης και οι "ασθενείς" εταίροι της συγκυβέρνησης ρητά διαφωνούν. Ωστόσο, το κύριο ζήτημα νομιμότητας που εγείρει η πρωτοβουλία της κυβέρνησης να κλείσει αιφνιδιαστικά την ΕΡΤ αε χωρίς συνεχεια της ροής της δημόσιας ενημέρωσης από πηγή που λειτουργεί με κριτήριο το γενικό συμφέρον και όχι την

ιδιωτική επιχειρηματικότητα, είναι ο αυθαίρετος και προσχηματικός (τάχα για αδήριτους λόγους δημοσιονομικού συμφέροντος) χαρακτήρας της διακοπής μιας δημόσιας υπηρεσίας ζωτικής για την απόλαυση θεμελιωδών μας ελευθεριών. Κάθε διακοπή της συνέχειας δημόσιας υπηρεσίας ζωτικής για τα δικαιώματά μας είναι παράνομη και απαγορευμένη.

Σκεφτείτε να μας πουν αύριο: “επειδή στο τάδε ασφαλιστικό ταμείο γίνονταν τόσο καιρό ατασθαλίες, το κλείνουμε πλήρως και διακόπτουμε τις ασφαλιστικές παροχές του, λ.χ. σύνταξη ή περίθαλψη, για να το ξανανοίξουμε εξυγειασθέν σε μερικούς μήνες”, χωρίς αυτές να αναπληρώνονται έστω και κατ' ελάχιστον από κάποια εναλλακτική πηγή. Πώς θα ζήσουν αυτούς τους μήνες οι συνταξιούχοι ή οι έχοντες δικαίωμα περίθαλψης; Ο φορέας παροχής ορισμένης δημόσιας υπηρεσίας μπορεί να αλλάζει δραστικά και στο σύνολό του. Τα νόμιμα και συνταγματικά μέσα για τον σκοπό αυτό υπάρχουν. Τίποτα στους νόμους και το σύνταγμα εκτός από απόλυτη ανωτέρα βία όμως δεν μπορεί να επιτρέψει στο κράτος να διακόψει την θεραπεία του δημοσίου αγαθού που συνδέεται με τα δικαιώματά μας ως προσώπων και κυρίως ως πολιτών. Στη περίπτωση του κλεισίματος ενός ταμείου η κυβέρνηση θα μας ζήταγε να επιβιώσουμε ως πρόσωπα και πολίτες χωρίς σύνταξη ή περίθαλψη. Μικρή παρηγοριά το να μας απαλλάξει τους μήνες αυτούς κλεισίματος από την εισφορά μας.

Τί μας ζητά ο Πρωθυπουργός και τα μέλη της κυβέρνησης που συνυπέγραψαν την επίμαχη πράξη νομοθετικού περιεχομένου, κλείνοντας την ΕΡΤ αε; Να ζήσουμε άραγε (αορίστως) προσωρινά χωρίς εγγυημένη για τον καθένα δημόσια ενημέρωση; Αν σκεφτεί κανείς κακοπροαίρετα ότι η πρωτοβουλία αυτή, προσφάτως κατ' επανάληψη διαψευσθείσα ως ενδεχόμενο από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο αλλά και τον πρωθυπουργό, σχεδιαζόταν καιρό τώρα -εν γνώσει ή μη των συγκυβερνώντων άνωστο-, καθώς και ότι ο έλεγχος των αξιόπιστων πηγών δημόσιας πληροφορίας φιγουράρει στη πρώτη θέση των ενδεδειγμένων ενεργειών στα εγχειρίδια περί της τέχνης του πραξικοπήματος, είναι να αναρωτιέται κανείς σε τί πραγματικά κρύβει ο Πρωθυπουργός και το Γραφείο του πίσω από τον αμήχανο λαϊκισμό της περί διεφθαρμένων συνδικαλιστών και χρυσοπληρωμένων εγκαθέτων

δημοσιογράφων της κάθε κυβέρνησης (δικές του δεν είναι άλλωστε οι τελευταίες φουρνιές;); Λέτε να μας ζητάει να ζήσουμε (έστω και μέχρι τον φθινόπωρο) χωρίς Δημοκρατία;